PF.074.1.2020 Bełchatów, 2020-04-08

WNIOSEK O UDZIELENIE WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE STOSOWANIA PRZEPISÓW O FINANSACH PUBLICZNYCH

Podstawa prawna:

Art. 13 pkt 11 ustawy z dnia 7 października 1992 o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137)

A. ADRESAT WNIOSKU

Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofa 10a,

B. DANE WNIOSKODAWCY

B.1. DANE IDENTYFIKACYJNE

Rodzaj wnioskodawcy (zaznaczyć właściwy kwadrat)

X 1. jednostka samorządu terytorialnego 2. związek międzygminny

3. stowarzyszenie gmin, gmin i powiatów

4. związek, stowarzyszenie powiatów 5. samorządowe jednostki organizacyjne

6. beneficjenci dotacji z budżetów jst

(w tym samorządowe osoby prawne) (w zakresie ich wykorzystania)

Nazwa pełna
MIASTO BEŁCHATÓW

B.2. ADRES SIEDZIBY

Powiat	Gmina	Miejscowość
Bełchatowski	Miasto Bełchatów	Bełchatów
Ulica	**Nr domu**	**Nr lokalu**
Kościuszki	1	

Kod pocztowy	Poczta
97-400	Bełchatów

C. ZAKRES WNIOSKU

C.1. PRZEDMIOT WNIOSKU

x zaistniały stan faktyczny zdarzenie przyszłe

C.2. RODZAJ SPRAWY

Ujmowanie w planie przychodów budżetu, w sprawozdaniu Rb-NDS i w Wieloletniej Prognozie Finansowej przychodów z tytułu środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 i 8 ustawy o finansach publicznych.

C.3. WSKAZANIE PRZEPISÓW O FINANSACH PUBLICZNYCH BĘDĄCYCH PRZEDMIOTEM WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE ICH STOSOWANIA

Należy wskazać jednostki redakcyjne przepisów wraz z nazwą aktu prawnego do każdego zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego (bez przytaczania treści przepisów)
Art. 217 ust. 2 pkt 6 i 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019r. poz. 869 ze zm.).

D. WYCZERPUJĄCE PRZEDSTAWIENIE ZAISTNIAŁEGO STANU FAKTYCZNEGO (STANÓW FAKTYCZNYCH), ZDARZENIA PRZYSZŁEGO (ZDARZEŃ PRZYSZŁYCH I PYTANIA (PYTAŃ)

Opis stanu faktycznego (stanów faktycznych), zdarzenia przyszłego (zdarzeń przyszłych)

Ustawą z dnia 14 grudnia 2018r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018r. poz. 2500) znowelizowany został art. 217 ust. 2 ustawy o finansach publicznych. Ustawodawca, wskazując w art. 217 ust. 2 pkt 5 przychody, którymi może być sfinansowany deficyt, wyłączył z nich niewykorzystane środki pieniężne na rachunku bieżącym budżetu, wynikające z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach oraz wynikające z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 i dotacje na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków.
Takiego wyłączenia nie wskazano natomiast przy przychodach z art. 217 ust. 2 pkt 6. W związku z powyższym pojawiła się wątpliwość, dotycząca ewidencji księgowej oraz pomniejszania przychodów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 6, o środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 i prawidłowego prezentowania danych w zakresie powyższych środków w planie przychodów budżetu, w sprawozdaniu Rb-NDS w poz. D13a, D15, E5, E6 oraz w Wieloletniej Prognozie Finansowej.
Ponadto, z uwagi na brak legalnej definicji dochodów i wydatków związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach, zrodziło się pytanie czy zalicza się do nich ustawę z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019r. poz. 2277 ze zm.)?

Pytanie (pytania) przyporządkowane do stanu faktycznego (stanów faktycznych) lub zdarzenia przyszłego (zdarzeń przyszłych) przedstawionego wyżej.

1. Czy nadwyżka dochodów roku 2019, o których mowa w art. 18 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, nad wydatkami roku 2019, dotyczącymi realizacji gminnych programów profilaktyki i rozwiazywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii stanowi niewykorzystane środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych, dalej zwanej uofp i obowiązkowo musi być ujęta w wydatkach budżetu roku 2020 w ramach zwalczania narkomanii i przeciwdziałania alkoholizmowi ?

2. Jak powinno się ująć, w przypadku ujemnego skumulowanego wyniku budżetu na 31.12.2019r., środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 i 8 uofp, w planie przychodów budżetu, w sprawozdaniu Rb-NDS i w Wieloletniej Prognozie Finansowe, tj:
   a) czy przychody budżetu roku 2020 z tytułu wolnych środków za 2019r., o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 uofp, stanowią wyłącznie te, które nie są środkami w rozumieniu art. 217 ust. 2 pkt 8 uofp i w związku z powyższym z kategorii wolnych środków z art. 217 ust. 2 pkt 6 winno się wyłączyć środki z art. 217 ust. 2 pkt 8 i wprowadzić do budżetu przychody z art. 217 ust. 2 pkt 6 w paragrafie 950, po pomniejszeniu o środki z art. 217 ust. 2 pkt 8, które odpowiednio będą ujęte w paragrafie 905 lub 906?
   b) czy w sprawozdaniu Rb-NDS w poz. D13a i E6 należy wykazać niewykorzystane środki z art. 217 ust. 2 pkt 8 tylko w przypadku posiadania nadwyżki z lat ubiegłych, czy też w każdym przypadku, niezależnie od tego czy skumulowany wynik budżetu jest dodatni czy ujemny? Jakie kwoty winny być wykazane w poz. D15, pomniejszone o środki wykazane w poz. D13a, czy też nie pomniejszone?
   c) w której pozycji w Wieloletniej Prognozie Finansowej należy wykazywać niewykorzystane środki z art. 217 ust. 2 pkt 8, czy w poz. 4.3, powiększając tym samym wolne środki z art. 217 ust. 2 pkt 6 (tak jak w przypadku nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych – poz. 4.2), czy też w poz. 4.5?

3. Czy przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 uofp, wynikające z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków:
   a) dotyczą wyłącznie niewykorzystanych w danym roku środków i dotacji przeznaczonych na realizację programów i projektów w tym roku czy również niewydatkowanych środków i dotacji otrzymanych w danym roku na poczet wydatków roku następnego?
   b) powinny być ewidencjonowane na koncie 909, czy też na koncie 901?

E. WŁASNE STANOWISKO W SPRAWIE OCENY PRAWNEJ ZAISTNIAŁEGO STANU FAKTYCZNEGO LUB ZDARZENIA PRZYSZŁEGO

Stanowisko wnioskodawcy do pytania (pytań) przedstawionego w części D. W przypadku gdy proponowany sposób jest odmienny od opinii służb prawnych jednostki należy załączyć opinię prawną w tym zakresie.

1. Z art. 18^2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wynika, iż zgromadzone z tytułu opłat za zezwolenia środki muszą zostać przeznaczone na cele w tym przepisie wskazane. Niewykorzystane do tej pory dochody budżetu z tytułu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powiększały nadwyżkę lub wolne środki i mogły być zaplanowane w budżecie zgodnie z wolą organu stanowiącego, w myśl zasady określonej w art. 263 ust.1 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którą niezrealizowane kwoty wydatków wygasają z upływem roku budżetowego. Od 2020r., w związku ze znowelizowanym art. 217 ustawy o finansach publicznych, powiększony został katalog źródeł finansowania deficytu m.in. o niewykorzystane środki pieniężne pozostające na rachunku bieżącym budżetu, wynikające z rozliczenia dochodów i wydatków nimi sfinansowanych, związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych przepisach. Naszym zdaniem, za taki przepis należy uznać ustawę z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W związku z powyższym, niewydatkowane w 2019r. dochody z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych należy obowiązkowo ująć w budżecie roku 2020 w wydatkach na cele określone w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

2. W związku z nowym brzmieniem art. 217 ust. 2 uofp, które ma zastosowanie do opracowania i wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego po raz pierwszy na rok 2020, naszym zdaniem, w przypadku ujemnego skumulowanego wyniku budżetu na 31.12.2019r. i posiadania na koniec 2019r. niewykorzystanych środków pieniężnych z tytułów wskazanych w art. 217 ust. 2 pkt 8 uofp:
   a) przychody budżetu z tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 uofp stanowić będą wyłącznie te, które nie są zdefiniowane w art. 217 ust. 2 pkt 8, w związku z powyższym do budżetu należy wprowadzić przychody z art. 217 ust. 2 pkt 6 w paragrafie 950, po pomniejszeniu o środki z art. 217 ust. 2 pkt 8, które odpowiednio będą wykazane w paragrafie 905 lub 906,
   b) w sprawozdaniu Rb-NDS w poz. D13a i E6 wykazujemy środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 uofp, niezależnie od tego czy skumulowany wynik budżetu jest dodatni czy ujemny. W poz. D15 wykazujemy wolne środki z art. 217 ust. 2 pkt 6 pomniejszone o środki wykazane w poz. D13a,
   c) niewykorzystane środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 uofp wykazujemy w Wieloletniej Prognozie Finansowej w poz. 4.5 – Inne przychody niezwiązane z zaciągnięciem długu.

3. Naszym zdaniem, przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 uofp, wynikające z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków:
   a) dotyczą wyłącznie niewykorzystanych w danym roku środków i dotacji przyznanych na realizację wydatków danego roku,
   b) niewykorzystane w danym roku, w zakresie w jakim zostaną wydatkowane w roku

następnym, mogą zostać wyksięgowane z konta 901 i wprowadzone na konto 909 pod datą 31 grudnia, w celu zapewnienia realizacji zasady współmierności kosztów i przychodów określonej w art. 6 ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019r. poz. 351 ze zm.); natomiast środki i dotacje przyznane w danym roku, na poczet realizacji wydatków w przyszłym roku, bez względu na miesiąc ich otrzymania, winny być zaksięgowane na koncie 909, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami rzeczpospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020r. poz. 342).		
F. INFORMACJA O ZAŁĄCZNIKACH Należy wymienić załączniki przesłane (złożone razem z wnioskiem)		
Data wypełnienia wniosku **08.04.2020 rok**	Imię i nazwisko wnioskodawcy lub osoby upoważnionej **Mariola Czechowska** **Prezydent Miasta Bełchatowa**	Podpis wnioskodawcy lub osoby upoważnionej

REGIONALNA IZBA
OBRACHUNKOWA
W ŁODZI

ul. Zamenhofa 10, 90-431 Łódź
tel. (42) 636 68 96, 636 69 11, fax (42) 636 74 24

Łódź, 15 czerwca 2020 roku

WA 4120-14/2020-w

Pani
Mariola Czechowska
Prezydent Miasta Bełchatowa

Urząd Miasta Bełchatowa
ul. Kościuszki 1
97-400 Bełchatów

W odpowiedzi na pismo Pani Prezydent zawierające wniosek o udzielenie wyjaśnienia odnośnie ujmowania w planie przychodów budżetu, w sprawozdaniu Rb-NDS i w wieloletniej prognozie finansowej przychodów z tytułu środków o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 i 8 ustawy o finansach publicznych Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi odnosząc się do pytania pierwszego:

1. *Czy nadwyżka dochodów roku 2019, o których mowa w art. 18 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, nad wydatkami roku 2019, dotyczącymi realizacji gminnych programów profilaktyki i rozwiazywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii stanowi niewykorzystane środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych, dalej zwanej uofp i obowiązkowo musi być ujęta w wydatkach budżetu roku 2020 w ramach zwalczania narkomanii i przeciwdziałania alkoholizmowi ?*

uprzejmie informuje, że podziela Państwa stanowisko przedstawione we wniosku tzn. uważa że niewydatkowane w danym roku budżetowym dochody z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych stanową niewykorzystane środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 uofp a jednocześnie wskazuje, że środki te – zgodnie ze stanowiskiem Kolegium RIO w Łodzi - w następnym roku budżetowym mogą służyć pokryciu deficytu budżetowego wynikającego z realizacji innych zadań. Niezależnie od powyższego należy je ujmować w przychodach budżetu roku następnego w paragrafie 905.

Odnosząc się do pytania drugiego:

2. *Jak powinno się ująć, w przypadku ujemnego skumulowanego wyniku budżetu na 31.12.2019r., środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 i 8 uofp, w planie przychodów budżetu, w sprawozdaniu Rb-NDS i w Wieloletniej Prognozie Finansowe, tj:*
   a) *czy przychody budżetu roku 2020 z tytułu wolnych środków za 2019r., o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 uofp, stanowią wyłącznie te, które nie są środkami w rozumieniu art. 217 ust. 2 pkt 8 uofp i w związku z powyższym z kategorii wolnych środków z art. 217 ust. 2 pkt 6 winno się wyłączyć środki z art. 217 ust. 2 pkt 8 i wprowadzić do budżetu przychody z art. 217 ust. 2 pkt 6 w paragrafie 950, po pomniejszeniu o środki z art. 217 ust. 2 pkt 8, które odpowiednio będą ujęte w paragrafie 905 lub 906?*

b) *czy w sprawozdaniu Rb-NDS w poz. D13a i E6 należy wykazać niewykorzystane środki z art. 217 ust. 2 pkt 8 tylko w przypadku posiadania nadwyżki z lat ubiegłych, czy też w każdym przypadku, niezależnie od tego czy skumulowany wynik budżetu jest dodatni czy ujemny? Jakie kwoty winny być wykazane w poz. D15, pomniejszone o środki wykazane w poz. D13a, czy też nie pomniejszone?*

c) *w której pozycji w Wieloletniej Prognozie Finansowej należy wykazywać niewykorzystane środki z art. 217 ust. 2 pkt 8, czy w poz. 4.3, powiększając tym samym wolne środki z art. 217 ust. 2 pkt 6 (tak jak w przypadku nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych – poz. 4.2), czy też w poz. 4.5?*

uprzejmie informuje, że nie podziela Państwa stanowiska przedstawionego we wniosku.
Przez przychody budżetu z tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 należy rozumieć dokładnie to co zostało wskazane przez ustawodawcę, a mianowicie nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego, **wynikająca z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych**.
Niewykorzystane środki z art. 217 ust. 2 pkt 8 jeśli tylko wystąpią należy wykazywać w sprawozdaniu RB-NDS w poz. D13a - niezależnie od tego czy skumulowany wynik budżetu jest dodatni czy ujemny, natomiast poz. E6 wypełniamy wyłącznie wtedy gdy środki z art. 217 ust. 2 pkt 8 stanowią źródło pokrycia planowanego deficytu budżetu.
Z kolei o miejscu ujmowania niewykorzystanych środków z art. 217 ust. 2 pkt 8 w wieloletniej prognozie finansowej traktuje przypis 6) pod tabelą załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju z dnia 1 października 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Dz.U. poz. 1903), zgodnie z którym w poz. 4.2. „*należy ująć środki pieniężne znajdujące się na rachunku budżetu pochodzące z nadwyżek poprzednich budżetów* ***łącznie z niewykorzystanymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy.***"

Odnosząc się do pytania trzeciego:

3. *Czy przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 uofp, wynikające z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków:*
   a) *dotyczą wyłącznie niewykorzystanych w danym roku środków i dotacji przeznaczonych na realizację programów i projektów w tym roku czy również niewydatkowanych środków i dotacji otrzymanych w danym roku na poczet wydatków roku następnego?*
   b) *powinny być ewidencjonowane na koncie 909, czy też na koncie 901?*

Wykazanie środków zgodnych z treścią art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych uwarunkowane jest od prawidłowej interpretacji pojęcia „rozliczenia środków" użytego przez ustawodawcę. Jeżeli więc z treści szeregu zrealizowanych przez jednostkę operacji gospodarczych wynika, że środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 i dotacje na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków zostały rozliczone, wówczas kwota pochodząca z tego rozliczenia wypełni definicję wspomnianego wyżej przepisu. Na tej podstawie nie można więc przesądzić, czy przychody te określają środki otrzymane w formie zaliczkowej czy refundacyjnej, ponieważ sposób ich przekazania nie przesądza faktu ich rozliczenia, a więc także idącej w parze z tym rozliczeniem identyfikacji.

Natomiast odnosząc się do kwestii związanej z ewidencjonowaniem operacji na koncie 909, środki otrzymane zaliczkowo w roku budżetowym na realizację projektów w kolejny latach budżetowych należałoby zaliczyć do rozliczeń międzyokresowych. Wynika to z oczywistego faktu zwiększenia równowagi budżetowej (dochód–wydatek) i uniknięcia negatywnych konsekwencji dla relacji o której mowa w art. 217 ust.1 ustawy o finansach publicznych. Akceptacja takiego rozwiązania tym bardziej wyklucza możliwość uznania środków otrzymanych zaliczkowo za źródło wymienione w art. 217 ust. 2 pkt 8 cytowanej ustawy. Przepis ten opisuje bowiem kolejną kategorię przychodów budżetowych, a środki pochodzące z rozliczania przez konto 909 nadal zachowają charakter dochodów budżetowych, wykazany jako wykonane w roku następnym Wn 133 Ma 909 dochód otrzymany – Wn 909 Ma 901 wykonanie dochodu z tytułu otrzymanej w roku poprzednim zaliczki na realizacje projektu. Dodatkowe wykazanie tej kwoty jak źródła opisanego w art 217 ust. 2 pkt 8 spowodowałoby podwojenie o tą kwotę środków budżetowych w kolejnym roku. Z kolei uznanie zaliczki w środkach europejskich wyłącznie za przychód identyfikowany tym przepisem pozostaje w sprzeczności z ich celowym charakterem tych środków.

Z poważaniem

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi
dr Ryszard Paweł Krawczyk